

Posudek na disertační práci Mgr. Jakuba Svobody

“ Odpovědnost za vadu u smluv o dílo “

(179 stran, připojen je seznam literatury)

1. Autor Mgr. Jakub Svoboda zvolil za předmět své disertační práce rozbor odpovědnosti za vadu u smluv o dílo. Odpovědnost za vady představuje jeden ze základních a důležitých institutů soukromého práva, jehož aplikace v praxi přináší trvale nemálo sporných momentů. Autor provedl důsledný rozbor platné právní úpravy odpovědnosti za vadu obsažené jak v občanském, tak i v obchodním zákoníku včetně nově navrhované právní úpravy. Disertant přesvědčivě dokázal, že smlouva o dílo sama o sobě představuje složitou smlouvu, kterou je třeba hodnotit i pod zorným úhlem stranami sjednaných obchodních podmínek, vykládacích pravidel, aj.

2. Vzhledem k tomu, že právní úprava odpovědnosti za vady u smluv o dílo je obsažena jak v občanském, tak i v obchodním zákoníku, soustředil se disertant na zasvěcený výklad právní úpravy podle obou hlavních kodexů soukromého práva. Práci vhodně rozčlenil na dvě části, přičemž těžiště práce spočívá v důkladném rozboru platné právní úpravy odpovědnosti za vady. Oceňuji, že se nevyhýbá ani výkladu souvisejících otázek (z tohoto pohledu sluší ocenit zdařilý rozbor problematiky spotřebitelských smluv, odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem, aj.).

Celkový rozsah práce (179 stran) lze pokládat za nadstandardní.

3. Obchodní zákoník stanoví odpovědnost zhotovitele za vady díla jako důsledek porušení povinnosti zhotovitele provést dílo řádně. Základem je odpovědnost ze zákona vznikající v případě, že dílo má vady v době jeho předání, popřípadě v době přechodu nebezpečí škody na objednatele, jestliže k němu dochází později, a dále vady díla vznikly po předání popř. po přechodu

nebezpečí škody na objednatele a byly způsobeny porušením povinnosti zhotovitele. Dílo má vady, jestliže provedení díla neodpovídá výsledku určenému ve smlouvě (pro posouzení vadnosti díla spočívajícího ve zhotovení věci platí obdobně ustanovení § 420 až 422 a § 426 obchodního zákoníku u kupní smlouvy. Důležité je rozlišování vad na vady, které představují podstatné porušení smlouvy a vady, které představují nepodstatné porušení smlouvy; od toho právní úprava odvozuje rozsah práv objednatele.

Všemi uvedenými otázkami se autor kvalifikovaně a věcně správně v disertaci zabývá. Důkladný je i jím podaný rozbor podstatných částí smlouvy o dílo (§ 536 obchodního zákoníku).

4. Disertace jako celek má výbornou úroveň. Věcný obsah svědčí jednoznačně o teoretické připravenosti autora pro zkoumání zvolené problematiky, která je sice sama o sobě dílčí, má však řadu vzájemných vazeb nejen v právu soukromém, ale i veřejném (srov. zákon o ochraně spotřebitele č. 634/1992 Sb.). Obsah práce svědčí o autorově schopnosti podat zasvěcený výklad pozitivně-právní úpravy, vyhledávat v praxi aktuální sporné otázky, samostatně o nich přemýšlet a vyvozovat z ní odpovídající závěry (z tohoto pohledu srov. zdařilý výklad o pojmovém vymezení smlouvy o dílo a o jejím vztahu k jiným smluvním typům aj.).

Autor prokazuje výbornou znalost i evropských směrnic včetně sporných momentů jejich transpozice do českého právního řádu. To lze např. dokumentovat na jeho podrobné a zasvěcené úvaze ohledně druhu neplatnosti uvedené v souvislosti s výkladem spotřebitelských smluv (str. 53-58). Rovněž výklad o plnění něčeho jiného (aliud), jehož právní důsledky rozebírá z pohledu občanského i obchodního práva, je podán velmi instruktivně.

Předložená práce plně vyčerpává zvolenou problematiku, ve které se autor pohybuje s velkou juristickou elegancí; na řadě míst autor vykročuje i za rámec zvoleného tématu; činí tak způsobem, který hodnotu práce jen zvyšuje.

5. Shrnuji, že disertant zvolil téma aktuální, právně složité a prokázal, že podrobnější rozbor odpovědnosti za vady u smluv o dílo je záslužný. Z práce vyplynula celá řada myšlenkových podnětů.

O hlubším autorově zájmu o zpracované téma svědčí i jeho promyšlený závěr, ve kterém seznamuje čtenáře se svým pohledem na problematiku duální právní úpravy odpovědnosti za vady podle obchodního a občanského zákoníku. Zaujímá vyhraněné stanovisko, že dílčí legislativní „vylepšení“ současného právního stavu jsou nedostatečná a jediným řešením je odstranění duality obou právních úprav a jejich nahrazení úpravou jednotnou. Z tohoto pohledu pak hodnotí pozitivně i předložený návrh nového občanského zákoníku.

6. Překvapivě (z pohledu čtenáře) se autor jen ojediněle utíká k právní, zejména soudní praxi; odkazy na ní jsou v disertaci spíše výjimkou (např. str. 80). Přitom je obecně známo, že řešení sporných otázek odpovědnosti za vady podle smluv o dílo, jsou v právní praxi velmi frekventované. K otázce, proč zvolil postup ponechávající téměř zcela stranou hodnocení judikatorní činnosti soudů, by se disertant mohl vyjádřit u obhajoby práce, k níž oponovanou práci doporučuji; případně by mohl zaujmout stanovisko k aktuální problematice odstranění vad díla třetími osobami.

5.2.2010

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.